

F A M A F R A T E R N I T A T I S

OF

ONTDEKKING VAN DE

BROEDERSCHAP

ZEER PRIJZENSWAARDIGE

ORDE

VAN DE R. C.

VOORWOORD

Geachte lezer,

Deze uitgave van "de Fama" is een vertaling, gemaakt van een privé- publikatie uit de R.C. bibliotheek in Baden-Baden, die onder auspiciën van de Grootmeester van de Duitstalige jurisdictie van A.M.O.R.C., Fr. Raab, tot stand is gekomen.

Die originele versie is in een vroege vorm van het "Hochdeutsch" geschreven, waardoor zij niet voor een ieder toegankelijk is.

Juist omdat het hier een werk betreft met een symbolische strekking is het m.i. noodzakelijk om te proberen er een vertaling van te maken, die zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke tekst blijft, waardoor U optimaal in de gelegenheid wordt gesteld, om datgene, wat daarin versluierd aanwezig is, er uit te halen.

Daarom is steeds geprobeerd de tekst zo *letterlijk* mogelijk te vertalen.

Het mag duidelijk zijn, dat dit niet het fraaiste Nederlands oplevert.

Alles, wat in de tekst tussen accolades {.....} staat is door de vertaler toegevoegd.

Als hulpmiddel bij de bestudering van de cryptische inhoud van "Fama Fraternitatis" kan ik U het boek van Paul Foster Case "The true and invisible Rosicrucian Order" aanbevelen, een uitgave van Samuel Weiser, inc. (ISBN 0-87728-709-0)

De volledige uitleg wordt door Fr. Raab in seminaren voor leden van AMORC in de hogere graden gegeven.

Tenslotte gaat mijn dank uit naar:

1. Onze oudere Broeders, die dit geschrift destijds in Europa hebben verspreid.
2. Fr. Wilhelm Raab Grootmeester van de Duitstalige Jurisdictie van AMORC.
3. De Bibliotheca Philosophica Hermetica in Amsterdam, die mij in de gelegenheid stelde om het benodigde voorbereidende werk te verrichten, o.a. door deze tekst te vergelijken met de diverse varianten van de oorspronkelijke tekst.
4. Naar mijn Fr. Hieronymus, die mij een vroege vertaling in oud Nederlands: "Gedruckt na de Copye van Jan Berner tot Franckfort, Anno 1615" heeft bezorgd, die zeer goed van pas kwam.

Mijn wens is, dat dit werkje U van nut moge zijn bij Uw verdere studie.

Met de beste wensen voor Diepe Vrede.

Servator

FAMA FRATERNITATIS
OF
ONTDEKKING VAN DE
ZEER PRIJZENSWAARDIGE
BROEDE RSCHAP VAN DE
ORDE VAN DE R. C.

Aan de Hoofden, standen en geleerden Van europa

Wij de broeders van de Fraterniteit van het R.C. bieden allen en een ieder, die deze, onze Famam van Christelijke overtuiging lezen onze groet, liefde en gebed aan.

Nadat de alleen wijze en genadige God in de laatste dagen zijn genade en goedheid zo rijkelijk over het menselijk geslacht heeft uitgestort, dat de kennis van zowel zijn Zoon als ook van de natuur, zich meer en meer verbreidt,

wij ons er terecht op mogen beroemen, dat wij in een gelukkige tijd leven, waarin niet alleen het halve deel van de onbekende en verborgen wereld werd ontdekt, maar ook veel wonderlijke en tevoren nooit geziene werken en schepselen van de natuur, ons heeft doen toevoeren en dan hoogverlichte *Ingenia* {mannen van grote wijsheid en goede inborst} heeft geboren doen worden, die de ten dele verontreinigde onvolmaakte kunst weer in het in orde zouden brengen, opdat de mens toch eindelijk zijn eigen adel en heerlijkheid zou

begrijpen, en het waarom van het feit dat hij *Microcosmos* wordt genoemd en hoever zijn kust zich in de natuur uit strekt.

Ook al is dan de onbezonnen wereld hiermee weinig ge diend en er wordt steeds meer gelasterd, gelachen en gespot en ook al is bij de geleerden de trots en de eerzucht zo groot, dat zij niet willen samenkomen om uit alles, wat God ons in onze *seculo* {eeuw, tijd} zo rijkelijk heeft medege deeld, in *librum naturae* {boek van de natuur}, of *regulam* {maatstaf} voor alle kunsten, alles bijeen te brengen, maar de één werkt de ander tegen, en zo blijft het bij het oude liedje en moet Paus, *Aristoteles*, *Galenus*, ja wat ook maar lijkt op een *codice* {boek}, meer waard zijn, dan het stralende alom waarneembare Licht en zouden deze beiden nog leven, dan zouden zij zelf ongetwijfeld zich zelf met grote vreugde corrigeren: maar hier is men te zwak voor zulke grootmoedige woorden en hoewel in de *Theologie*, *Fysica*, en *Mathematica* de waarheid er tegenover is geplaatst, laat toch de oude vijand zijn listen en lagen in grote getale zien, doordat hij door onvrede die wordt gesticht door dweepers en door landlopers, deze schone gang van zaken verhindert en gehaat maakt.

Voor zo'n *intent* {inspanning} van een *generale reformatie* {algehele hervorming} heeft ook de vroegere devote, geestelijke en hoogverlichte vader *Fr.C.R.* een Duitser, het hoofd en stichter van onze *Fraternitet* {Broederschap} lange tijd zeer veel moeite gedaan, deze, nadat hij uit armoede (van zijn evenwel adellijke ouders) in het vijfde jaar van zijn leeftijd, in een klooster was gedaan) en dus beide talen, Grieks en Latijn behoorlijk geleerd had, wordt (op zijn eigen naarstig smeken en bidden) aan een Broeder *P.A.L.* daar er een reis naar het Heilige Graf werd gepland, nog in de bloei van zijn jeugd meegegeven: hoewel echter deze Broeder in Cyprus is gestorven en dus Jeruzalem niet heeft gezien, keert echter onze *Fr.R.C.* niet om, maar gaat per schip helemaal naar de andere kant, en trekt op *Damascus* {Damascus} af, met de bedoeling om van daar uit Jeruzalem te bezoeken, wanneer hij echter van wege lichamelijk ongemak daar moet blijven en vanwege zijn bekwaamheid op medisch gebied (waarin hij niet onbekend was) de gunst van de Turken verwierf, kwam men toevalligerwijs te spreken over de Wijzen van *Damcar* in *Arabia*, wat die voor wonderen deden en hoe aan hen de algehele natuur blootgelegd zou zijn. Hierdoor werd het hoge en edele *Ingenium Fr.C.R.C.* gewekt, waardoor Jeruzalem voor hem niet meer die prioriteit had, die *Damcar* voor hem kreeg, kon ook zijn verlangen daarnaar niet meer in bedwang houden, maar sloot een overeenkomst met de Arabische meesters, om hem voor een bepaald bedrag aan geld naar *Damcar* te brengen, slechts 16 jaar was hij oud, toen hij daar aankwam, en toch en sterke Duitse vent, toen ontvingen de Wijzen hem zoals hij zelf verklaarde, niet als een vreemde, maar alsof hij iemand was op wie zij al lang hadden gewacht en zij noemden hem ook bij zijn naam, en duidden hem ook andere geheimen uit zijn klooster aan, waar over hij zich niet genoeg kon verwonderen, aldaar leerde hij de Arabische taal beter zodat hij direct in het volgende jaar het boek en *Liber M.* {Boek M.} in goed Latijn vertaalde dat hij later heeft meegenomen: Dit is de plek, waar hij zijn *Fysica* en *Mathematica* vandaan ge haald heeft, waarover de wereld zich werkelijk zou hebben kunnen verheugen, wanneer de liefde groter en de afgunst minder zou zijn: Na drie jaren keert hij weer terug, met goed verlot, en scheidt zich in van uit het *sinu Arabico* {de Arabische bocht} (naar *Aegypten*, waar hij niet lang is gebleven, alleen, dat hij nu meer acht slaat op de gewassen en creaturen, voer het hele *Mare mediterraneum* {Middellandse zee} over opdat hij naar Fez zou komen, waarnaar de Arabieren hem hadden verwezen en het is toch wel een schande voor ons, dat zulke wijzen, die zo ver verwijderd zijn, niet alleen eensgezind zijn en wars van alle polemieken, maar ook in vertrouwen en met het openleggen van hun geheimen zo vriendelijk en gewillig zijn.

Alle jaren sturen de Arabieren en Afrikanen bijeen, vragen elkaar uit over hun kunsten, of er misschien niet iets beters uitgevonden is, of dat de ervaring hun *rationes* {redenen} zou hebben verzwakt, daar komt dan elk jaar iets uit naar voren, waardoor *Mathematica*, *Fysica* en *Magia* (want hierin zijn de Fessaners het best) verbeterd wordt, zo zou er dan thans in Duitsland noch aan geleerden *Magis*, *Cabalistas*, *Medicis* {Magiërs, Kabalisten, medici} en *Philosophis* {filosofen} gebrek zijn, wanneer er meer liefde en begrip voor elkaar zou zijn en het merendeel niet alleen maar voor zichzelf bezig zou zijn. In Fessanum (of Fez) maakt hij kennis met de (zoals men die pleegt te noemen) Elementaire inwoners, die hem veel van het hunne openbaren, zoals ook wij Duitsers veel bijeen zouden kunnen brengen, wanneer dezelfde eensgezindheid onder ons zou heersen en wanneer men met volledige ernst vurig wenste te zoeken: Over deze Fessaners bekent hij vaak, dat hun *Magia* wel niet helemaal rein, en ook de *Cabala* met hun *religion* {religie} bevlekt was, niettemin wist hij zich

haar voortreffelijk ten nutte te maken, en vond hij een nog betere basis voor zijn geloof, hetwelk allemaal precies met de *Harmonica concordeert* (met de harmonie overeenkomt) van de hele wereld, ook allemaal wonderbaarlijk in alle *periodis seculorum imprimirt* {tijdperken ingedrukt }was, en hieruit kwam de mooie overeenkomst voort, dat net zoals er in elke pit een goede hele boom of vrucht zit, er ook de hele grote wereld in een kleine mens steekt, wiens religie, politiek, gezondheid, ledematen, natuur, taal, woorden en werken allemaal in dezelfde *tono* {letterlijk donder; met krachtige stem spreken van God} en melodie met God, hemel een aarde zou gaan, wat er tegenin gaat, dat zou dwaling vervalsing en van de duivel zijn, die alleen het eerste middel en de laatste oorzaak van de dissonantie in de wereld, de blindheid en duisternis in de wereld is: Dus zou iemand alle mensen en ieder mens op de aardbodem examineren, dan zou hij tot de bevinding komen, dat dat wat goed is en zeker altijd met zichzelf in overeenstemming is, al het andere, met duizendvoudig verkeerde opvattingen is bevlekt.

Na twee jaren verliet Fr. R.C. *Fessam* {Fez} en voer met vele kostbare stukken in *Hispaniam*, {Spanje} hopende, dat, omdat zulk een reis aan hem zelf zo goed besteed was, de geleerden van *Europa* zich ten zeerste met hem zouden verheugen, en voortaan al hun *studia* {studies} volgens zulke zekere *fundamenten* {{grondslagen} zouden reguleren: Daarom besprak hij dat met de geleerden in Hispania {Spanje} waaraan het onze *artibus* kunsten} ontbrak en hoe hun geholpen kon worden, waaruit de zekere *indicia* {kentekenen} van de volgende *seculorum* {eeuwen} gehaald konden worden en waarin zij met de voorbijgegangene moesten *concordiren*, {overeenkomen} hoe de tekortkomingen van de *Ecclesia* {Christelijke gemeente; kerk} en de hele *Philosophia moralis* {filosofie van de zeden} verbeterd dienden te worden: Hij toonde hun nieuwe gewassen, nieuw vruchten, dieren, die zich niet naar de oude *Philosophia* richtten, en deed hun nieuwe *axiomata* {stellingen} aan de hand waardoor beslist alles *salvierten* {waarschijnlijk drukfout voor "solvierten "} opgelost werd, maar zij vonden dat allemaal belachelijk en omdat het nog nieuw was, waren zij bezorgd, dat hun grote naam daardoor te niet zou worden gedaan, wanneer zij eerst zouden moeten gaan leren en, dat zij hun dwalingen gedurende vele jaren moesten bekennen, aan het hunne waren zij gewend en het had hun ook genoeg opgebracht: Laat een ander, die met onrust gediend is, zich maar reformeren.

Dit liedje werd hem ook door andere *Nationen* voorgezongen, wat hem des te meer trof, omdat hij daaraan niet in de geringste mate had gedacht en nu bereid was al zijn vaardigheden zo gul aan de geleerden mede te delen, als zij zich er alleen maar aan wilden wagen om uit alle *faculteten, scientien, {wetenschappen}* kunsten en uit de hele natuur bepaalde onfeilbare *axiomata* {stellingen} te schrijven, die, zoals hij wist, zich gelijk een *globo*, {bol} zich naar het enige *centro* {middelpunt} zouden richten en zoals het bij de Arabieren het gebruik is, alleen voor de wijzen als een regel zou moeten dienen, zodat men dus ook in *Europa* en *sociëteit* {gezelschap} zou hebben, die genoeg goud en edelstenen zou hebben en het aan de koningen in passende *propositis* {voorstellen} zou kunnen mededelen, waardoor de regenten zouden worden opgevoed, die alles zouden weten, wat God de mens heeft toegestaan om te weten; en die in geval van nood om een deel gevraagd zouden kunnen worden (zoals de heidenen hun afgoden bevragen) wij moeten zeker erkennen, dat de wereld toentertijd al bezwangerd was met zo'n grote *Commotion* {opgewondenheid} en in haar barensweeën ook zulke onverdroten en prijzenswaardige helden heeft voortgebracht, die met alle geweld door de duisternis en de barbarij zijn heen gebroken en die ons zwakkeren alleen maar overlieten om hen te volgen en die natuurlijk de spits in *Trigono igneo* {vurige driehoek} zijn geweest, waarvan de vlammen nu helderder stralen en zeker voor de wereld de laatste brand zal aansteken. Zo iemand is in zijn *vocation* (roeping) ook *Theophrastus* geweest, die hoewel hij niet is toegetreten tot onze *fraternitet*, maar toch ijverig heeft gelezen in het *Librum M.*{boek M.} en zijn scherp *Ingenium* daardoor heeft ontstoken: Maar deze man werd door de te grote druk van de geleerden en betweters in het nauw gedreven, en ook in zijn beste loop gehinderd, waardoor hij zijn opvattingen over de natuur nooit vreedzaam met anderen kon *conferiren* {bespreken} en hij heeft daarom in zijn geschriften meer met die wijs neuzen gespot als dat hij zich helemaal heeft laten zien, echter is de bedoelde *Harmonia* {harmonie} grondig bij hem te vinden, die hij zonder twijfel aan de geleerden zou hebben medegedeeld, wanneer hij hen waardiger zou hebben bevonden om grotere kunst, dan subtiel vexirens {fijntjes plagen} te ontvangen hoe hij dan ook met een vrij en onachtzaam leven zijn tijd heeft verloren, en de wereld haar dwaze vreugde heeft gelaten.

Opdat wij echter onze geliefde vader *Fr.C.R.* niet vergeten, deze is na vele moeizame reizen, en vruchteloze ware *Informationen* (aanwijzingen) wederom Duitsland in getrokken, dat hij (ter wille van spoedig ophanden zijnde veranderingen en wonderbaarlijk vervaarlijke strijd) van harte lief had, alwaar hij, hoewel hij met zijn kunst, vooral *de transmutatione metallorum* {transmutatie van de metalen} zeker meer had kunnen pronken, liet hij toch voor hemzelf de hemel en diens burgers, de mens, veel belangrijker zijn, dan alle pracht en praal, bouwde echter voor zichzelf een passende en zuivere *Habitation* {woning} waarin hij zijn reizen en *Philosophiam ruminare* {filosofie telkens weer "herkauwde"} en in een zeker *memorial* {gedenkboek} bracht In dit huis moet hij een goede tijd met de wiskunde hebben doorgebracht en met het gereed maken van vele mooie instrumenten, *ex omnibus hujus artis partibus* {uit alle delen van die kunst}, waarvan ons echter niets, dan een weinig is overgebleven, zoals wij uit het navolgende vernemen: Na vijf jaren kwam de reformatie, waarop hij hoopte, hem opnieuw in de zin, en omdat hij wanhoopte aan de hulp en bijstand van anderen, daarnaast echter voor zijn persoon arbeidzaam, vlot en onverdroten was, neemt hij zich voor met weinige *adjuncten en collaboranten* {nauwverbonden en medewerkers} zelf iets dergelijks te ondernemen, vroeg daarom uit zijn eerste klooster (dat hij een speciale *affect* {genegenheid} toe droeg) drie van zijn medebroeders *FR. G. V., Fr. I. A. en Fr. I. O.* die zonder meer iets meer in de kunsten, dan toentertijd gebruikelijk was hadden gezien: deze drie verplichte hij aan hemzelf tot in het uiterste getrouw, ijverig en zwijgzaam te zijn en ook al datgene, dat hij hun zou onderwijzen, met de hoogste ijver op papier te zetten, opdat de *posteritas* {nageslacht}, als die door speciale openbaring voortaan toegelaten mochten worden, ook niet met een enkele lettergreep of letter bedrogen zou worden. Zo begon de broederschap van de R.C. aanvankelijk alleen onder 4. personen, en door deze werd de magische taal voor gebruik gereed gemaakt met een uitgebreid *Vocabulario* {woordenboek} zoals wij dat momenteel nog ter Ere en Roem van God gebruiken en waarin wij grote wijsheid vinden: Zij maakten ook het eerste deel van het boek M. omdat het werk echter te groot voor hen was geworden en de ongelooflijke toeloop van zieken hen te zeer hinderde, en ook al zijn nieuwe gebouw *Sancti Spiritus*, {Heilige Geest} voltooid was besloten zij nog een aantal anderen bij hun gezelschap, broederschap op te betrekken: Hiertoe werd uitgekozen de zoon van de gestorven broer van de vader van *Fr.R.C., Fr.B.* een bekwaam schilder *G.G. en P.D.* hun schrijvers, allen Duitsers behalve *I.A.* zodat zij met zijn achten waren, allemaal ongehuwd en allen hadden kuisheid beloofd, waardoor een *volumen* {boekwerk} bijeengebracht werd, zoals een mens zich dat alleen maar kan wensen, verlangen of hopen: Of wij nu vrijwillig toegeven, dat de wereld zich binnen honderd jaren voortreffelijk heeft verbeterd, laten wij er toch zeker van zijn, dat al onze *axiomata* onbeweeglijk zullen blijven, tot aan de jongste dag en de wereld zal ook niets berouwbaarders te zien krijgen tot aan haar laatste en hoogste leeftijd, want onze *rotae* {letterlijk: raderen; kringlopen} nemen hun aanvang van de dag af aan, waarop God sprak: *Fiat* {het worde} en zij eindigen, wanneer hij zal spreken *Pereat*, {het verga}. Toch slaat Gods uurwerk alle minuten, terwijl onze nauwelijks de hele uren slaan: wij geloven ook vast, dat wanneer onze vaders en broeders, in het tegenwoordige heldere licht van onze tijd zouden zijn gekomen, dat zij de Paus, Mohammed, de schriftgeleerden, kunstenaars en Sofisten steviger zouden hebben aangepakt en hun behulpzame instelling niet alleen hebben bewezen met zuchten en hopen op de *Consumation* {voleinding}. Toen nu deze acht broeders alles zodanig geregeld en ingericht hadden, dat van nu af aan geen bijzondere arbeid meer nodig was en ook een ieder een volkomen *discours* {verhandeling} van de geheime en openbare *Philosophy* had, wilden zij ook niet langer bij elkaar blijven, maar zoals het van begin af aan was overeengekomen, verdeelden zij zich over alle landen, opdat niet alleen hun *axiomata* in het geheim scherper door de geleerden zouden worden onderzocht, maar ook zij zelf, wanneer zij in een of ander land door enige *observation* {waarneming} een vergissing zouden opmerken, dat zij elkaar daarvan in kennis zouden stellen.

Hun afspraken waren de volgende:

1. niemand zou een andere *profession* {beroep} uitoefenen, dan zieken cureren {genezen} en dit alles gratis:
2. niemand zou vanwege de Broederschap genooddaakt zijn een bepaalde kleding te dragen, maar zich aanpassen aan de gebruiken van

het land:

3. iedere broeder moet zich elk jaar op de *C.* dag bij *S.Spiritus* {Heilige Geest} verschijnen of melden, wat de oorzaak was waarom hij niet verscheen:

4. iedere broeder moet uitkijken naar een deugdelijke persoon, die hem in ieder geval zou willen *succediren* {opvolgen}:

5. Het woord *R.C.* zou hun zegel, wachtwoord en karakter zijn:

6. de broederschap zou honderd jaar geheim blijven.

Op die zes artikelen legden zij allen wederzijds hun belofte af en toen gingen de vijf broeders weg, alleen de broeders B. en D. bleven bij vader *Fr.R.C.* een jaar lang, toen ook deze beiden weggingen, bleef zijn neef bij hem en *Fr. I.O.* zodat hij iedere dag van zijn leven altijd twee bij zich had: En hoewel de kerk nog ongezuiverd was, weten wij toch wat zij van haar gedacht hebben en waarop zij met verlangen wachtten. Ieder jaar kwamen zij met vreugde tezamen, en deden van hun verrichtingen uitvoerige *relation* {relaas}, daar moet het zeker heerlijk geweest zijn, om aan te horen hoe alle wonderen die GOD af en toe in de wereld uitgestrooid heeft waarheidsgetrouw en zonder verzinselen werden verteld: Iedereen moet er ook van zijn verzekerd, dat zulke personen, die door GOD en de gehele hemelse *Machina* {kunstwerk} zijn samengevoegd en die uit de wijste mannen, die in ettelijke *seculis* {tijdperken, eeuwen} hebben, geleefd, zijn uitgekozen, in de hoogste eensgezindheid, grootste discretie, en de grootst mogelijke goedheid ten opzichte van elkaar en anderen hebben geleefd: In een dergelijke loffelike levenswandel, voltrok zich hun leven en alhoewel hun lichamen van alle ziektes en pijnen waren bevrijd konden toch de zielen het bepaalde punt van de oplossing niet overschrijden. de eerste uit deze *fraternitet* was *I.O.* die in Engeland stierf, wat *Fr.C.* hem al lang van te voren had gezegd, hij was zeer bedreven in de *Cabala* en heel geleerd, waarvan ook zijn boekje, *H.* genoemd, getuigt, in Engeland weet men ook veel over hem te vertellen, speciaal omdat hij een jonge Graaf van Nortfolgt van de melaatsheid heeft genezen: Zij hadden besloten, dat zo veel als maar mogelijk zou zijn, hun graven verborgen zouden blijven, waardoor ons dan ook heden ten dage niet bewust is waar die ettelijken {ettelijken is hier spottend gebruikt} van hen zijn gebleven, doch is ieders plaats door een gepaste *successore* vervangen, dat willen wij echter ter ere van GOD hiermee openlijk bekend gemaakt hebben, dat wat wij ook het boek *M.* voor geheims hebben ervaren, (hoewel wij verder de *imagem* en *contrafactuur* {het beeld en het voorkomen} van de hele wereld voor ogen kunnen hebben) ons noch ons ongeluk en ons stervensuur bewust is, wat de grote GOD zich zelf voorbehoudt, die ons in voortdurende bereidheid wil hebben, maar daarover meer in onze *Confession* {*Confessio Fraternitatis*} waarin wij ook 37. oorzaken aangeven, waarom wij nu onze broederschap bekend maken en zulke hoge *mysteria* vrijwillig en zonder dwang en zonder enige beloning aanbieden, ook meer goud, dan de koning in *Hispania* uit beide Indien brengt, beloven, want *Europa* is zwanger, en zal een sterk kind baren, dat een grote peetvadergift moet hebben.

Na de dood van *Fr.O.* rustte *Fr. R. C.* niet, maar riep de anderen zo snel hij kon samen en naar het ons voorkomt, zou toentertijd zijn graf wel eens pas kunnen zijn gemaakt: alhoewel wij (de jongeren), tot nu toe helemaal niet wisten, wanneer onze geliefde vader *R. C.* gestorven is, en niet meer hadden, dan enkel en alleen de naam van de stichters en van alle *Successors*, op ons na, ook al wisten wij ons wel een geheim te herinneren, dat, *A. des D. Successor*, die de laatste uit de tweede rij was en met velen uit ons midden had geleefd, ons, uit de derde rij, in bedekte termen over de 100. jaren had toevertrouwd, want verder moeten wij bekennen, dat na de dood van *A.* niemand van ons ook maar het geringste over *Fr.R.C.* en zijn medebroeders heeft geweten, behalve dan datgene, wat in onze filosofische *Bibliotheca* over hen aanwezig was, waaronder onze *Axiomata* die door ons voor het voornaamste, *Rotae Mundi* {raderen van de wereld} voor het kunstigste, en *Protheus* voor het nuttigste werd gehouden en wij weten dus niet zeker, of diegenen van de tweede rij, dezelfde wijsheid als de eersten hebben gehad, en toegang hadden tot alles. Echter moet de welwillende lezer er hier nogmaals aan worden herinnerd, dat, wat wij van nu af aan te weten zijn gekomen van het graf van *Fr.R.C.*, niet alleen aan ons bekend is, maar dat wij daar hierbij ook publiekelijk mededeling van doen, wat door GOD ook zo was voorzien, toegestaan, en *injungiret*, {bevolen} hetgeen wij met zulk een trouw nakomen, dat waar men met bescheidenheid en een Christelijk antwoord, ons wederom tegemoet zal treden, wij ons niet behoeven te schamen om onze doop- en achternaam, over onze bijeenkomst, en wat men ook noch meer van ons zou willen begeren, openbaar in druk te laten verschijnen.

Zo is nu de waarheid en grondige *relation*, {relaas} het vinden van de Hoogverlichte Man Gods *Fr.R.C.* deze: Nadat *A.* in *Gallia Narbonensi* {*Provence*} zalig was overgegaan {overle den}, kwam in zijn plaats onze geliefde broeder *N.N.* en deze, toen hij bij ons aankwam en het *solenne Fidei & silentij Juramentum praestiren* {de plechtig eed van vertrouwen en stilzwijgen moest afleggen} (berichtte hij ons in vertrouwen, dat *A.* hen getroost had, zeggende dat deze *Fraternitet* binnenkort niet meer zo geheim zou zijn, maar dat zij het algehele vaderland der Duitse *Nation* van dienst, noodzakelijk en tot eer zou zijn, waarover hij zich in zijn toestand volstrekt niet hoefde te schamen: Het volgend jaar, als hij zijn schoolrecht al zou hebben gedaan, en overeenkomstig zijn mogelijkheid, met een zo aanzienlijke *Viatico* {reisgeld} of *Fortunatus* Beurs van plan was op reis te gaan, dacht hij er over (omdat hij ook een goede bouwmeester was) om iets aan het gebouw te veranderen en het passender klaar te maken, in zulk een *renovatur* {vernieuwing} kwam hij ook op die memorial tafel, {gedenkplaat} die van messing was gegoten die naast de namen van elk een van de broederschap nog een klein aantal andere dingen bevatte, deze wilde hij toen in een passender ruimte overbrengen, dan waar *Fr.C.* (of wanneer hij was gestorven of ook in welk land hij begraven zou mogen zijn) door de ouden verborgen werd gehouden dat was ons niet bewust: In deze Plaat nu zat een grote nagel nogal stevig vast, zodat hij er met geweld uitgetrokken werd en hij een aanzienlijk stuk steen van dun pleisterwerk of *incrustation*, {met een korst overdekt} dat over de verborgen deur heen zat met zich mee nam en onverhoopt de deur bloot legde, waardoor wij met vreugde en verlangen het resterende pleisterwerk verwijderden en de deur schoon maakten waarop dan helemaal boven met grote letters geschreven stond:

POST CXX ANNOS PATEBO. *)

Met het oude jaartal er onder, waarvoor wij GOD gedankt hebben en alles dezelfde avond (omdat wij ons eerst onze *Rota* hierover wilden raadplegen) noch hebben laten rusten, (voor de derde maal referiren {(herinneren aan)} wij ons de *Confessio*, want wat wij hier openbaren geschiedt voor diegenen die waardig zijn als hulp, voor de onwaardigen zal het zo GOD wil van weinig nut zijn, want net zo als onze deur zich na zo vele jaren op wonderbaarlijke wijze heeft geopend, zo moet ook voor *Europae* een deur opengaan (wanneer het pleisterwerk weg is) die zich al laat zien, (en door niet weinigen met groot verlangen wordt verwacht), 'smorgens openden wij de deur en er bevond zich een gewelf van zeven zijden en hoeken en elke zijde van vijf voet, en de hoogte van 8 voet, dit gewelf, alhoewel het door de zon nooit was beschenen, straalde toch zo helder, door een ander licht, alsof dit dat van de zon had geleerd, en het stond boven in het *Centro* van het plafond, in het midden was in plaats van een grafsteen een rond altaar neergelegd met een messing plaatje waarop de volgende inscriptie stond:

*A.C.R.C. Hoc universi compendium vivus mihi
sepulchrum feci 1)*

Om de eerste ring of rand heen stond:

JESUS mihi omnia,2)

In het midden zijn 4. figuren in een cirkel ingesloten, waar omheen staat geschreven:

1. Nequaquam Vacuum, 3)
2. Legis Jugum, 4)
3. Libertas Evangelij,5)
4. Dei gloria intacta 6)

-----
1) A.C.R.C. Tijdens het leven heb ik verkleinde weergave van het universum tot grafmonument voor mijzelf gemaakt. 2) Jezus mijn alles. 3) Nergens een lege ruimte. 4) De gestrengheid van de wet. 5) De vrijheid van het Evangelie. 6) De onaangetaste Heerlijkheid Gods.

Dit is allemaal helder en duidelijk, evenals de zeven zijden, en de twee zeven triangel {driehoeken}.

Dus knielden wij allen neer, en dankten de alleen Wijze, alleen Machtige, alleen Eeuwige GOD, die ons meer geleerd had dan menselijk verstand zou kunnen uitvinden, geloofd zij zijn Naam:

Dit gewelf deelden wij in drie delen, de zoldering of de hemel, de wand of de zijde, de grond of de plavuizen, over de hemel zult u deze keer van ons niet meer vernemen, alleen, dat hij naar de zeven zijden in het lichte *Centro* in de triangel verdeeld was (wat echter hierbinnen moeten (zo God wil) uw ogen (van u, die deze zegen verwacht) eerder zelf zien) is iedere zijde in 10. vierkante *spacia* {ruimte} verdeeld, elk met zijn figuren en *sententien*, {spreuken} zoals hier in ons boekje *Concentratum*, {concentraat} met de grootst mogelijke ijver en nauwkeurigheid weergegeven, toegevoegd, de bodem is ook wederom in de driehoek verdeeld, maar omdat hierin de heerschappij en de macht van de onderste regent is afgebeeld laat zich zoiets niet voor de wijsneuzige goddeloze wereld om dat te kunnen misbruiken, *prostituiren*, {openlijk te koop aanbieden} degenen, die echter weet hebben van de hemelse antidoto, {tegengift} treden de oude boze slang zonder bang te zijn of daar schade van te hebben op de kop, waartoe onze *seculum* {tijd} wel heel geschikt is. Elk der zijden, had een deur naar een kast, waarin de verschillende dingen lagen, vooral al onze boeken, die wij anders ook hadden, te samen met de *Vocabulario* {woordenboek} *Theodoph:P. uit: Ho.* {(Theophrastus Paracelsus von Hohenheim) en die waaruit wij dagelijks zonder bedrog mededelen: hierin vonden wij ook zijn *Itinerarium* {boek over de gang van Paracelsus} en *Vitam* {boek over zijn leven}, waaruit dit merendeels is ontnomen: in een andere kist waren spiegels van menige deugd, zoals ook elders klokjes, brandende lampen, afzonderlijk ettelijke kunstige gezangen, al met al zo ingericht, dat ook na vele 100. jaren, als de hele Orde of Broederschap te gronde mocht gaan, zelfs door zo'n enkel gewelf wederom te *restituiren* {weer hersteld} zou zijn: nog hadden wij het lijk van onze zo zorgvuldige en verstandige vader niet gezien, haalden daarom het altaar op zij, waardoor een dikke messing plaat kon worden opgetild en daar bevond zich een mooi en prijzenswaardig lichaam, onbeschadigd en zonder enige ontbinding, zoals diezelfde hier volkomen gelijkend met alle *ornat* {versierselen} (en bijgelegde stukken, geconterfeid te zien is, in zijn hand hield hij een boekje op perkament met goud ge schre ven, genoemd *T*, wat nu na de Bijbel onze grootste schat is en eerlijk gezegd niet gemakkelijk aan de *censur* {censuur} van de wereld onderworpen moet worden: Aan het einde van dit boekje staat het volgende *Elogium*:
{opschrift}

Granum pectori Jesu Insitum,*)

C. Ros . C. ex nobili, atq; splendida Germaniiae R. C. familia oriundus, Vir sui seculi, divinis revelationibus, subtilissimus imaginationibus, indefessis laboribus ad coelestia atque humanamysteria, arcanave, admissu, postque, suam (quam Arabico & Affricano itineribus) collegisset, plusque regiam aut imperatoriam Gazam, suo seculo nondum convenientem, posteritati eruendum custodivisset, et jam suaram artium, ut et nominis, fidos ac conjunctissimos haeredes, instituisset, mundum minutum, omnibus motibus magno illi respondentem fabricasset, hocque, tandem praeteritum praesentium et futuram rerum compendio extracto,centenario major, non morbo(que ipse nunquam corpore expertus erat, nunq., alios, infestare sinebat) ullo pellente sed Spiritu De evocante illuminatam (inter fratrum amplexus et ultima oscula) Creatori Deo reddidisset, Pater dilectissimus, Fr suavissimus, praeceptor fidelissimus, amicus integerrimus, a suis ad 120. annos hic absconditus est.

Onderaan hadden ondertekend:

1. Fr I.A. Fr.C.H. electione fraternitatis caput

2. Fr.G.V.M.P.G.

3.Fr. R.C. junior haeres S.Spiritus

4.Fr.F.B.M.P.A.pictor et architectus

5.Fr.G.G.M.P.I.Cabalista

Secundi Circuli,

1. Fr.P.A. Successor Fr. I.O.Mathematicus

3.Fr.R. successor patris C.R.C. cum Cristo triumphantis

-----
*)Een in het hart van Jezus gezaaide zaadkorrel.

Allhier is door zijn vrienden voor 120 jaren aan de ogen van de wereld onttrokken, het lijk van Christiaan Rosenkreutz. Hij was aan een van de voornamen en adellijke families in Duitsland ontsproten en een zeer groot man in zijn tijd. Door Goddelijke openbaringen, door het meest verheven onderricht en door een onvermoeibaar streven vond hij de toegang tot alle geheimen en verborgenheden van de Hemel en de menselijke natuur. Op zijn reizen naar Arabië en Afrika had hij meer dan een koninklijke en keizerlijke schat verzameld die evenwel nog niet geschikt was voor zijn tijd en die daarom door hem voor een waardiger nageslacht werd verborgen. Nadat hij dit in orde had gebracht, trouwe en zeer nauw verbonden erfgenamen van zijn grote kennis had aangesteld, ook een veerjonge wereld had gebouwd, die alle bewegingen in volkomen harmonie met het grote heelal waren en eindelijk een betrouwbaar uittreksel van alle gebeurde, gebeurende en toekomstige gebeurtenissen had gemaakt: Zo gaf hij, nadat zijn pelgrimstocht zich over meer dan een honderd jaren had uitgestrekt, zonder evenwel ook maar een enkel voorafgaand gebrek of ziekte, die hij nooit aan zijn lichaam had ervaren, ook nooit aan anderen geduld had, maar op de roep van de Geest Gods, zijn verlichte ziel, onder omhelzingen en de laatste kussen van zijn broeders in de hand van zijn God en Schepper terug, hij, onze geliefde vader, dierbaarste broeder, trouwste leraar en meest oprechte vriend.

Onderaan hadden getekend:

1. Br.J.A. Br.C.H. door de keuze van de Broederschap het toenmalige hoofd.

2.Br.G.V.M.P.G.

3.Br.R.C. de jonger, erfgenaam van de Heilige Geest.

4.Br.F.B.M.P.A. Schilder en architect

5.Br.G.G.M.P.J. Kabbalist

van de tweede kring:

1.Br. P.A. opvolger

Br.J.O. Mathematicus

2.Br.A. Opvolger van Br. P.D.

3.Br.R. Opvolger van de met Christo triomferende vader C.R.C

Aan het einde staat:

Ex Deo nascimur, In Jesu morimur,

per spiritum reviviscimus.

Uit God worden wij geboren, in Jesu sterven wij, door de heilige Geest worden wij weer levend.
(Vertaling volgens het. Archiv für Freimaurer und Rosenkreutzer 1783)

Waren dus toen al *Fr.I.O.* en *Fr.D.* al overleden, waar is nu hun graf te vinden? Wij twijfelen er echter helemaal niet aan, dat de oude broeder *senior*, als iets bijzonders ter aarde besteld zal zijn, of misschien ook zal zijn verborgen: Wij hopen ook, dat dit, ons voorbeeld anderen zal opwekken, ijveriger naar hun namen, die wij daarom publiceren, te zoeken en hun graf te onderzoeken, daar het merendeel dat van wege de *Medicin* {heilkunde} nog onder oeroude lieden bekend en geroemd zal worden zo zou misschien onze *Gaza* {schat} vermeerderd of ten minste beter uiteengezet worden: De *minutum mundum* {kleine wereld} betreffend vonden wij in een ander altaartje bewaard beslist mooier, dan ook een mens met verstand zich het zelf zou kunnen voorstellen, dat laten wij onuitgebeeld, tot ons op deze, onze trouwhartige *Famam* vertrouwelijk wordt geantwoord, dus hebben wij de platen er weer op gelegd, het altaar er op geplaatst, de deur wederom afgesloten en met ons aller sigils {zegels} beveiligd, ondertussen naar aanleiding en bevel van onze *Rotae*, {letterlijk

wielen, raderen, <tarot?> ettelijke boekjes waaronder ook de *M.* behoren (die in plaats van ettelijke huishoudelijke zorg, door de prijzenswaardige M.P zijn vervaardigd) *evulgiert*, {uitgegeven} ook tenslotte, volgens gewoonte weer uit elkaar zijn gegaan, en de natuurlijke erfgenamen in *possessione* {het bezit} van onze kleinodiën gelaten: Wij wachten er dus op, wat voor een mededeling, oordeel of *Judicium* {mening} hierop voor ons van geleerden en ongeleerden zal komen: Hoewel wij nu wel weten, dat wij op het gebied van ons verlangen en de hoop van anderen nog aanzienlijk ver verwijderd zijn van datgene wat er zou moeten gebeuren met de algemene *reformation divini & humani*, {hervorming van de Goddelijke en menselijke dingen} is het toch niet onbillijk dat, voor de zon opgaat, zij tevoren een helder of een donker licht in de hemel brengt en intussen ettelijke weinigen, die zich zullen melden, samen komen en onze *Fraternitet* met hun aantal en aanzien vermeerderen, en van de gewenste en door *Fr. R.C.* voorgeschreven filosofische *Canon* {regel} een gelukkig begin maken of zelfs van onze schatten (die ons nooit meer verloren kunnen gaan) met ons in deemoed en liefde genieten, de moeizaamheid van deze wereld verzoeten en in de wonderwerken van God niet zo blind rondlopen: Opdat echter ook elke Christ wete, van wat voor geloof en vertrouwen wij lieden zijn, zo bekennen wij ons hier tot de kennis van Jesu Christi, zoals deze in de laatste tijd, vooral in Duitsland helder en duidelijk is uitgegaan en nog heden ten dage (uitgezonderd door alle dwepers, kettters en valse profeten) door bepaalde en erkende landen verkregen bevochten en *propagiert* wordt, genieten ook twee sacramenten, zoals die zijn ingesteld met alle *Phrasibus* {wijze van spreken} en *Ceremoniis* van de eerste gerenoveerde kerken. In de politiek erkennen wij het Roomse Rijk en *Quartam Monarchiam* {vierde monarchie} voor het hoofd van de Christenen. Hoewel wij nu weten, wat voor veranderingen ons staan te wachten en die aan andere van Gods geleerden van harte willen mededelen, is dit ons handschrift, dat wij in handen hebben, zal ook geen mens ook behalve God alleen ons vogelvrij maken, en de onwaardigen ter beschikking stellen: Wij zullen echter de *bonae causae* {goede zaak} verborgen hulp doen, al naar gelang God ons toestaat of weerhoudt, want onze GOD is niet blind, zoals de *Fortuna* van de heidenen, maar het sieraad van de kerk en de eer van de Tempel, onze *Philosophia* is niets nieuws, maar zoals zij door Adam na zijn val is ontvangen, en door Mozes en Salomo is uitgeoefend, dus moet zij niet veel Dubitiren {twijfelen} of andere meningen weerleggen, maar omdat de waarheid ondeelbaar, kort, en altijd aan zichzelf gelijk is, vooral echter met *Jesu ex omni parte* {geheel en al} en alle *membris* {delen} overeenkomt, zoals hij des Vaders evenbeeld en dat dus Zijn beeltenis is, daarom moet het niet heten: Hoc per Philosophiam verum est, sed per Theologiam falsum, {Volgens de filosofie is het waar, maar volgens de theologie is het fout} maar waarin het *Plato, Aristoteles, Pythagoras* en anderen zijn tegengekomen, waar Enoch, Abraham, Mozes, Salomo de doorslag geven, vooral waar het grote wonderboek de *Biblia concordiret*, {de bijbel overeenkomt} dat komt samen en wordt één grote *sphera* {bol} of *globus*, {bal} daarvan *omnes parte* {alle delen} dezelfde afstand tot het *centro* hebben, zoals hierover in christelijke *Collation* {bijeenkoms} verder en uitvoeriger gesproken zal worden: wat echter apart is in onze tijd, betreft het goddeloze en vervloekte goud maken, dat zozeer de overhand genomen heeft, dat aller eerst vele verlopen verduivelde snoodaards grote boevenstreken onder dit voorwendsel uithalen en velen die wijsneuzig nieuwsgierig zijn en wier credulitet {(lichtgelovigheid} daarmee aanleiding geven om zich te laten misbruiken, waardoor nu ook door bescheiden personen thans gedacht wordt, dat de *mutatio metallorum* {(om zetting van metalen} de hoogste *apex* en *fastigium* {top en kruin} in de filosofie zou zijn, waarom alles te doen zou zijn en of dat God bijzonder lief zou moeten zijn, zo maar grote goud in massa's en klompen zou kunnen maken, waartoe zij met onnadenkende smeekbeden, of hart grondig zuur kijken, God proberen te overreden: Dus verklaren wij hiermee openlijk, dat dit verkeerd is en het met de ware *Philosophis* {Filosofen} aldus gesteld is, dat voor hen goud maken en kleinigheid is en slechts een *parergon*, {aanhangsel; bijzaak} (waarvan zij nog wel ettelijke duizenden betere dingetjes hebben. En zeggen met onze beste vader, C.R.C. Pfoh *aurum, nisi quantum aurum* {Pfoe goud, niets dan goud}. Want voor wie de hele natuur open staat, die verheugt zich niet, dat hij ☉ kan maken, of zoals Christus zegt, de duivelen hem gehoorzamen, maar dat hij de hemel open ziet en de engelen Gods op ziet stijgen en neder ziet dalen, en zijn naam opgetekend ziet in het Boek des Levens: Wij verklaren ook dat onder de Chymische naam boeken en afbeeldingen zijn uitgekomen in *Contumeliam gloriae Dei* {tot belediging van de glorie Gods}, zoals wij die te zijner tijd betitelen, en aan de zuivere harten een *Catalogum* {lijst} willen mededelen: En verzoeken alle geleerden in dergelijke boeken goed uit te kijken, want de vijand laat niet na zijn onkruid te zaaien, tot een sterkere het hem verdrijft: Aldus verzoeken wij volgens de mening van *Fr.C.R.C.* wij zijn broeders, opnieuw alle geleerden in *Europa*, wanneer deze onze *Famam*

zullen lezen (die in vijf talen is uitgezonden) tezamen met de Latijnse *Confessio*, dat zij na goed te hebben overwogen, over ons verzoek zullen nadenken, hun vaardigheden zo precies en scherp als maar mogelijk is, aan een onderzoek zullen onderwerpen, de huidige tijd met alle ijver zullen bekijken, en ons dan hun overwegingen of wel *communicato Consilio* of *singulatim*, {gezamenlijk, dan wel individueel} ons schriftelijk als drukwerk zullen openbaren, want alhoewel noch wij, noch onze groep in deze tijd een naam hebben, moge toch zeker een ieder (welke taal hij ook spreekt) ons *Judicium* {oordeel} doen toekomen: Het zal ook niemand er aan ontbreken, die zijn naam aangeeft, dat hij niet of wel mondeling of wanneer hij daar bedenkingen tegen zou hebben, schriftelijk met een van ons in contact zal komen: Dit zeggen wij echter, als iets dat zeker is, dat zij, die het serieus en goed met ons menen, die zullen dat aan goed, lijf en ziel in hun voordeel genieten, wanneer echter een hart vals is of op geld gericht, dan zal hij ons daar allereerst geen schade mee berokkenen, maar zich zelf in het hoogste en uiterste verderf storten. Ook zal ons gebouw al hadden honderd duizend mensen het ook van dichtbij gezien, door de goddeloze wereld voor eeuwig onberoerd, onaangetast ongezien en zelfs verborgen blijven.

Sub umbra alarum tuarum Jehova 1)

-----

1) Onder de schaduw van uw vleugels Jehova.